

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2
- 2) เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการกับขนาดของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2
- 3) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2
- 4) เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการกับขนาดของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ในปีการศึกษา พ.ศ. 2552 จำนวน 195 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ และเปรียบเทียบพหุคูณแบบ LSD.

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 มีสภาพการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษาขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมมากที่สุด รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดใหญ่
2. สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
3. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยสถานศึกษาขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดใหญ่

4. ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 มีประเด็นที่ นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สถานศึกษาขนาดกลาง มีสภาพ การบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด จะเห็นได้ว่าสถานศึกษาขนาดกลางมีการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนมากที่สุด และยังส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลรอบรั้วองค์กร และ หน่วยงาน และสถานอื่นได้ดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทักษิณ อารยะจารุ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการ โดยใช้วงจรกิจภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อ เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรกิจภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนก ตามประสบการณ์ในการบริหารงาน และขนาดของสถานศึกษา และเพื่อนำเสนอปัญหาและแนว ทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยใช้วงจรกิจภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการ โดยใช้ วงจรกิจภาพของผู้บริหารในภาพรวม และทุกขั้นตอนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ คาร์ตัน พิมพ์อุบล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรชด ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และครู วิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน และสถานภาพ พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรชด ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และครู วิชาการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านวัดผล ประเมินผล ด้านจัดการเรียน การสอน ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านนิเทศการศึกษา ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล รอบรั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่ จัดการศึกษา โดยรวมและคิดว่าเป็นเพราะบุคลากรในสถานศึกษา ให้ความสำคัญ และทุ่มเทกับการ บริหารงานในสถานศึกษา จึงทำให้การบริหารงานวิชาการมีสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขนาดกลางมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน ซึ่งเป็นจำนวนของ

นักเรียนที่ไม่มากเกินไปและไม่น้อยเกินไป การจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ อีกทั้งผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามเป็นบุคลากรศึกษาปริญญาโท มีประสบการณ์ในการบริหารงานวิชา อยู่ระหว่าง 5-10 ปี นับได้ว่าผู้บริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 จะมีคุณภาพ จึงเป็นองค์ประกอบที่ทำให้สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2. สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีสภาพการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทักษิณ อารยะจารุ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยใช้ช่วงจรคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการโดยใช้ช่วงจรคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานและขนาดของสถานศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการโดยใช้ช่วงจรคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน และขนาดของสถานศึกษาในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีการจัดการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการนิเทศการศึกษาในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน จึงมีสภาพการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

3. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย สถานศึกษาขนาดกลางมีปัญหาการบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์ชัย ชัยสร (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยโดยรวมทั้ง 5 งานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยทุกรายการโดยสามารถเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านวัดผล ประเมินผล ด้านจัดการเรียนการสอน ด้านส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านนิเทศการศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และคิดว่าเป็นเพราะ สถานศึกษาได้มีการวางแผนในการจัดการเรียนการสอนที่โดยรวมทั้งมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ปัญหาในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารจึงไม่เน้นเรื่องของการจัดทำสื่อการสอน และจะมุ่งเน้น

การบริหารจัดการมากกว่า ส่วนปัญหาการจัดการเรียนการสอนยังอยู่ระดับน้อย แต่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่นๆ

4. สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีปัญหาการบริหารงานวิชาการที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรสิทธิ์ ถิตย์บุญครอง (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ครูผู้สอนที่มีต่อปัญหาการบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถม ศึกษาจังหวัด กาฬสินธุ์ พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ที่ไม่แตกต่างกันคือ 1) ปัญหาการจัดกิจกรรมตาม ตารางกิจกรรมประจำวัน 2) ปัญหาวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน 3) ปัญหาการ ประเมินพัฒนาการเด็ก 4) ปัญหาการจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก 5) ปัญหาการ นิเทศภายใน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กมีการ บริหารงานวิชาการที่ดี จึงส่งผลให้มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ควรนำผลการ ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ไปพิจารณาปรับปรุงพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวางแผน ให้มี การอบรมบุคลากรทางด้านวิชาการของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ จัดสรรงบประมาณในการอบรม ให้เพียงพอกับความต้องการของบุคลากรที่จะเข้ารับการอบรมทางวิชาการ รวมทั้งมีการนำ เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการฝึกอบรม และมีการเผยแพร่เอกสารทางวิชาการให้กับโรงเรียนอย่าง สม่าเสมอเพื่อให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ควรมีการวางแผนการบริหารงานวิชาการในทุก ๆ ด้านเพราะผลการวิจัยที่พบมีการ ปฏิบัติงานจริงอย่างมีประสิทธิภาพแต่ด้านการวางแผนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอนที่มีส่วนรับผิดชอบการบริหาร งานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ควรใช้ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นข้อมูลในการวางแผนบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้สามารถ ปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.2 จากผลการศึกษาการดำเนินงานที่เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ คือ ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จึงควรทำการศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.3 จากผลการศึกษาการดำเนินงานที่เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ คือ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จึงควรทำการศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา